

کرزی قدرتهای منطقه پی را در مورد پروسه صلح افغانستان ترغیب می کند

نویسنده: بهادر ا کمار

مترجم: رسول رحیم

منبع : ایشیا تایمز

"آر تی"، شبکه تلویزیونی روسی که توسط دولت آن کشور تمویل می شود مصاحبه جنجال برانگیزی با حامد کرزی رئیس جمهور پیشین افغانستان در مورد دستور کار مخفی ایالات متحد امریکا در افغانستان انجام داده است.

کرزی به سبک مشخص خودش به این موضوع پرداخته و در حالیکه تصریح می کند که طبق برداشت وی "دولت اسلامی" یا داعش که گفته می شود در افغانستان در حال ظهور است، یک ابزار نیابتی امریکایی برای خدمت به اهداف جیوپولتیکی واشنگتن جهت بی ثبات گردانیدن آسیای مرکزی به مثابه بخشی از استراتژی مهار زدن علیه روسیه و چین می باشد.

کرزی در این مصاحبه از جنگ ایالات متحد امریکا در افغانستان بسیار انتقاد کرد و واشنگتن را متهم ساخت که یک «سیاست دوگانه» شیطانی را دایر بر "نه جانبداری از حکومت کابل و نه با طالبان" دنبال می کند.

کرزی از فکر گفت وگوهای صلح با طالبان حمایت نمود اما مدعی شد که نظامیان و استخبارات پاکستان این شورشیان را از آشتی بازداشته اند.

نکته با اهمیت آنست که این مصاحبه تلویزیون روسی "آر تی" با کرزی، پیش از آن دیدار قریب الوقوع وی از مسکو صورت می گیرد که قرار است « یک سلسله نشست ها به شمول نشست با ولادیمیر پوتین رئیس جمهور » انجام دهد.

با توجه به فرهنگ رسانه بی در روسیه و پس منظر تنش ها در مناسبات میان روسیه و امریکا و همچنان نزدیک شدن نشست سران سازمان همکاریهای شانگهای در 9 و 10 جولای، فکر می شود که این مصاحبه فرستنده تلویزیونی "آر تی"، جواز انتشار از جانب دستگاه سیاست خارجی روسیه داشته باشد. به طور خاص ایجاب یاد آوری می نماید که پوتین در نظر دارد با کرزی ملاقات کند.

مبصران روسی در مورد عروج داعش در افغانستان هشدار داده اند و جداً به یک دستور کار ایالات متحد امریکا در اینجا برای دامن زدن به بی ثباتی در آسیای مرکزی اشارت کرده اند. کرزی نیز این شک و تردیدهای روسیه را تایید کرده است.

حقا که بی ثباتی در آسیای مرکزی ضربت مرگباری به ابتکار به اصطلاح "کمربند و راه" چین می زند، چالشی را برای پروسه هم آهنگ سازی اتحادیه اقتصادی اورآسیای روسیه به وجود می آورد، اوضاع را در شین جیانگ و منطقه قفقاز شمالی در روسیه پیچیده تر می گرداند و برنامه ها برای مرتبط ساختن راه های ابریشم چین با خلیج فارس و بازار جهانی از طریق ایران را عقیم می سازد.

به عین ترتیب مسکو و پیکنگ ظنین خواهند بود که بی ثباتی منطقه بی دلیل کاملی برای ایالات متحد امریکا و پیمان اتلانتیک شمالی (ناتو) می گردد، تا حضور نظامی دایمی شان را در افغانستان پیریزی کنند و ایالات متحد امریکا، سیستم ضد موشک های بالیستیک اش را به منطقه بیاورد و ظرفیتهای موشکی آنها را محدود گرداند.

کرزی در ماه گذشته از هند دیدار کرد و در 23 می با نرنندرا مودی نخست وزیر هند ملاقات کرد. این بازدید کرزی از هند در میانه راه سفر به چین صورت گرفت که وی می خواست در نخستین نشست سالانه همایش غیر حکومتی «سیکا» - کنفرانس کنش متقابل و اعتماد سازی کشورهای آسیایی - در ۲۵ می در پیکنگ شرکت کند.

کرزی در یک مصاحبه صریح با تلویزیون دولتی چین ملاحظاتی در مورد همان مشی هایی ابراز داشت که در تلویزیون «آر تی» روسی گفته بود و در قبال جنگ ایالات متحد امریکا در افغانستان بسیار انتقادی بود. او اظهار داشت که ایالات متحد امریکا از تهدید القاعده برای توجیه حضور نظامی اش استفاده می کند.

نکته حایز اهمیت آنست که کرزی فکر اقدام «توازن آور» روسیه، چین و هند را در برابر حضور غرب برای تحکیم حاکمیت افغانستان به میان کشید.

او به طور جدی خواهان یک ابتکار صلح منطقه‌یی توسط روسیه، چین و هند است و تاکید می‌نماید که امنیت افغانستان به بهترین نحو توسط قدرتهای منطقه‌یی تضمین می‌گردد، نه غرب. او تقاضا می‌کند که قدرتهای غربی باید با ابتکارات منطقه‌یی همکاری کنند.

به نظر می‌رسد که ماموریت کرزی در دهلی جدید، پیکنگ و مسکو متمرکز به ترغیب ابتکار منطقه‌یی برای صلح در افغانستان باشد تا در قبال نقش مسلط شونده ایالات متحد امریکا توازن به وجود آورده و مانع آن گردد که واشنگتن تهدید تروریست‌ها را همچون بهانه‌ای برای تداوم اهداف جیوپولیتیکی اش مورد استفاده قرار دهد.

با اینهمه ابتکار منطقه‌یی بین روسیه، چین و هند شاید بنابر دلایل زیرین یک فکر غیر عملی به نظر برسد:

-روسیه و چین در مناسبات شان با ایالات متحد امریکا تنشهایی دارند، اما این موضوع در مورد هند صادق نیست.

-روسیه و چین در مورد مسایل امنیتی منطقه‌یی در اورآسیا و حوزه آسیا-پاسفیک، تقریباً در حال تشکیل یک «آنتانت» یا اتحاد اند، اما سیاست «اقدام یا توجه به شرق» هند و استراتژی «محور» ایالات متحد امریکا در حوزه آسیا-پاسفیک هم آهنگ اند.

-چین با پاکستان که بازیگر مرکزی در افغانستان است، روابط نزدیکی دارد، درحالیکه هند از مشارکت چین و پاکستان تشویش دارد.

-چین با پاکستان در مورد مشکل افغانستان همکاری می‌کند، در حالیکه هند بر این نظر ایستادگی دارد که بزرگترین مانع صلح در افغانستان قدرت نمایی پاکستان در افغانستان می‌باشد.

-در گیر و دار غوغای اتهامات متقابل اخیر مناسبات هند و پاکستان سرد باقی مانده است.

-ایالات متحد امریکا از نقش فعال هند و چین در افغانستان حمایت می‌نماید، در حالیکه با شدت می‌کوشد روسیه و سازمان پیمان امنیت دستجمعی زیر رهبری مسکو را از قلمرو افغانستان دور نگه دارد.

-روسیه از پروژه راه ابریشم چین در آسیای مرکزی و افغانستان حمایت می‌کند، اما هند در گیر سوظن است و ملاحظاتی دارد، به فکر اندر است.

تا زمانی که خلاف آن ثابت گردد، این تضادها سهم انگیز به نظر می‌آیند. گفته می‌شود که یک تقارن منافع بین هند، روسیه و چین در ارتباط با امنیت و ثبات افغانستان وجود دارد.

نکته قابل توجه انتخاب دهلی جدید به مثابه نخستین ایستگاه کرزی می‌باشد و امکان دارد که او بعد از صحبت با مودی ترغیب شده باشد. به دنبال آن دهلی جدید میزبان مذاکرات سه جانبه بین مقامات امنیتی هند، روسیه و چین در ارتباط با مشکل افغانستان بود. هر سه کشور توافق کردند تا هم آهنگی نزدیکتری را به وجود آورند و نقش کاملی به سازمان همکاریهای شانگهای قایل شوند.

البته برای کرزی وظیفه آسانی خواهد بود تا کرملین را به این نظر متقاعد گرداند که حضور نظامی دوامدار و از نگاه زمانی نامعلوم ایالات متحد امریکا و ناتو در افغانستان خطر بنیادی را برای امنیت روسیه و متحدانش در آسیای میانه به وجود می آورد.

روسیه به مثابه کشور میزبان کنفرانس سران سازمان همکاریهای شانگهای در موقعیت خوبی برای مطرح ساختن یک پلاتفورم منطقه یی برای افغانستان قرار دارد. در اجلاس سرانی که در پیشرو قرار دارد، به هند و پاکستان عضویت کامل در سازمان همکاریهای شانگهای پیشکش می شود. برای نخستین بار هند و پاکستان نظرات شان را شریک خواهند ساخت و در رابطه با افغانستان یک موضع وفاقی را مورد بحث قرار خواهند داد. مطمئناً چنین لحظه مشخصی می تواند در اوفایا به وجود آید و حضور کرزی در مسکو اندکی قبل از کنفرانس سران سازمان همکاریهای شانگهای، از وقوع آن آگهی می دهد.